

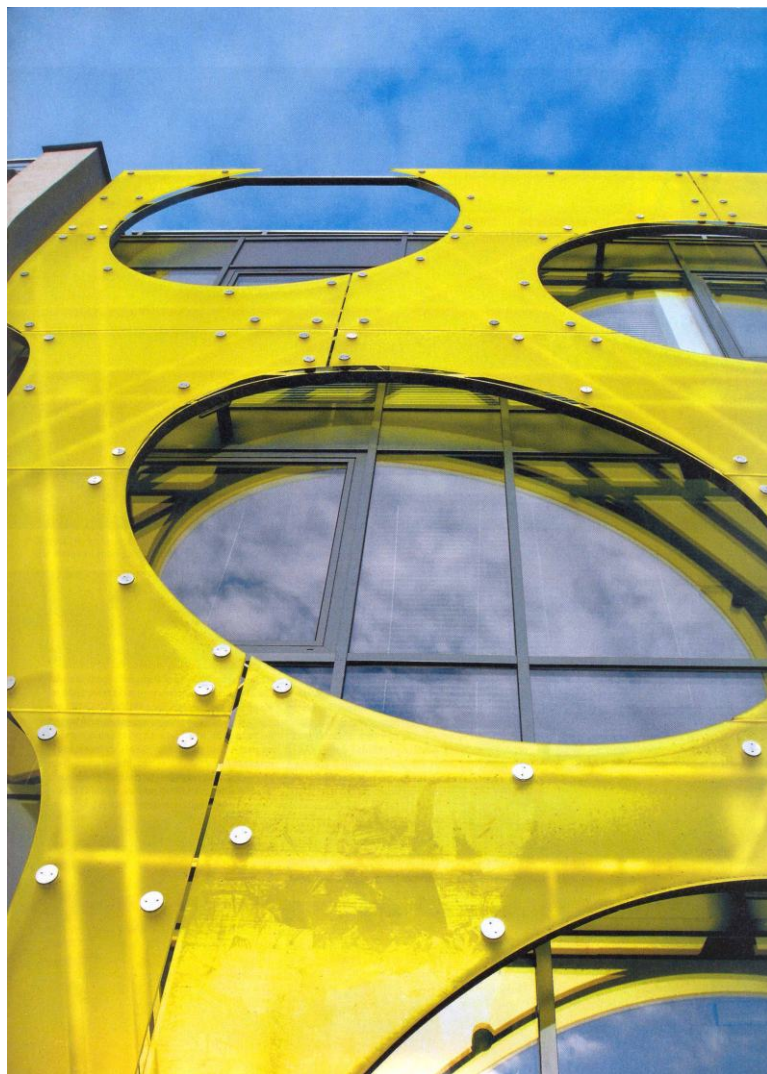
Finální podoba domu přiznačně nazvaného Cheese vznikala dva a půl roku (veľvo). Skrz netradičně zacloněná okna se otevírá pohled na historickou část Nitry (vpravo). Na protější straně: detail předsazené stěny ze satinaovanéhoplexiglasu.

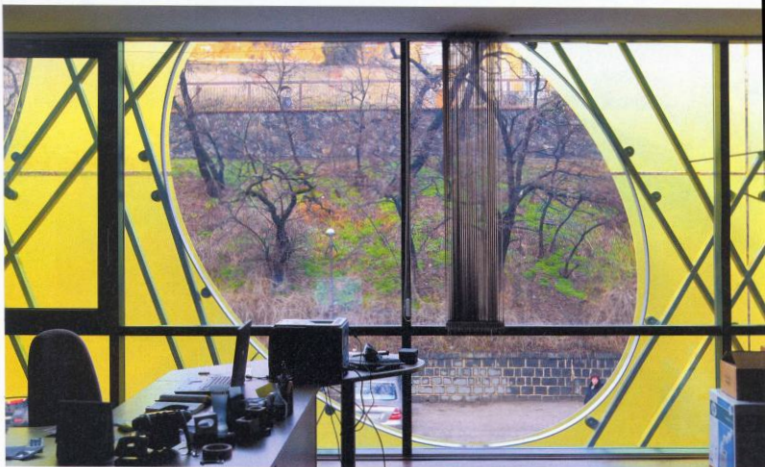
Řekněte sýr

V centru Nitry postavili budovu připomínající ementál. Návrh domu s vtipnou fasádou musel překonat námitky památkářů, nyní sbírá uznání odborné kritiky.

Zatímco obyčklá komerční budova bývá často synonymem skolebetonové nudy, v samém centru slovenské Nitry si mohou užítvat originálního nápadu architektů Viktora Šabíka a Marka Šumichrasta z ateliéru Barak architekti. Jejich polyfunkční dům s přiznačným názvem Cheese už zdaleka upoutá svou předsazenou zlatožltou stěnou, jež díky oválným průhledům připomíná ementál. Kromě obchodního mola a kavárny v přízemí a kanceláři v prvním a druhém patře tu byly zřízeny dvě bytové jednotky se středními terasami, které se rozkládají ve dvou nejvyšších podlažích na ploše 100 a 83 metrů čtverečních.

Originální a vtipnou fasádu domu ovšem nebylo snadné prosadit. «Budova je postavena v proluce mezi dvěma existujícími domy v nově vznikajícím městském bloku, který se nachází v historickém centru města,» vysvětluje spoluautor projektu a nitranský rodák Šabík. «Jeho finální podoba je výsledkem dvouapůlročního tvůrčího procesu.» Nezávažnější námitky měl památkový úřad, který ▶

trval na pravotočném zpracování vnější fasády, jež navíc musela být průhledná. «Z neznámých důvodů vyžadovali posue pravé úhly,» vzpomíná Šabík. «V předpisích na historickou zónu jsou jen požadavky na výšku bloku a římsy, zastřešenost a hloubku odskočení posledního patra, osm žádná omezení tvaroslovných prvků. « Z toho mimo jiné vyplynulo, že původní záměr, totiž vyrobil přesazovací fasádu z MAX desek, tedy pevného, neprůhledného materiálu, nebude možné realizovat. Architekt proto začal hledat řešení, jak materiál vhodné nahradit. Mezi alternativy patřilo například sklo, ker, síť, plachta nebo plexisklo. «Jako nejvhodnější se po mnoha diskusích stal satinovaný plexiglas – tedy pískované akrylátové sklo – jež odsouhlasili i památkáři,» dodává architekt Šabík.

Kostra domu společná na standardní materiály. Boční stěny budovy jsou postaveny z cihel, centrální byly zhotoveny jako celoprosklené a upevněny na ocelovém nosném systému. Nad přízemím uprostřed domu se nachází patnáctimetrové atrium ve tvaru elipsy, které prosvětluje kanceláře a byty. Vytápění je zajištěno přes klimatizační systém, v bytových jednotkách jsou použity klasické topné systémy.

Testování větrem

Plexiglas, jenž netradičně vystrovou fasádu trojí, však dosud nebyl na Slovensku použit ve vnějším prostředí, a tak jej bylo nejprve potřeba pro tento účel otestovat. Materiál zkušebně prošel náročný-

mi klimatickými podmínkami, například musel odolat větru o rychlosti až 150 kilometrů za hodinu. Obstál, a architekt se mohl pustit do instalace.

«Celá přední stěna se vyráběla v tovární hale na předměstí města,» přibližuje autor. «Nosný rást musel být zhotoven vecklu, na něj se montovala plexiglasová vrstva se systémem kotvicích prvků. Celé se to muselo dělat ve vodorovné poloze. « Protože by se takový kus nepodařilo přestěhovat vecklu, rozřezal se na čtyři části, odvezl do města, tam se na sousedním pozemku opět svařili dohromady a teprve poté byl instalován. «Museli jsme přední díl fasády nejprve poskládat dohromady, aby zámečníci celou strukturu vyladili v horizontální poloze a pak neměli problémy s dolaďováním při instalaci v poloze vertikální,» vysvětluje architekt Šabík. A protože bylo s takto velkým kusem obtížné manipulovat, jeho bezpečné přivážení trvalo celé tři dny.

«Reakce na náš Chase jsou jednoznačně pozitivní,» tvrdí autor, «například architekti, kteří v Británii stavějí dům pro soutěž Big Brother, realizovali jídelnu s elipsovitými otvory a otevřené přiznali inspiraci našim projektem. Přijemná jsou i reakce v odborných publikacích věnovaných architektuře stejně jako uznání odborné kritiky: v roce 2009 jsme byli nominováni na Cenu Slovenské komory architektů CE.ZA.AR nebo osloveni Prezidentem Spolku architektů, abychom se zúčastnili Ceny Dušana Jurkoviča.» Její výsledky budou známy na sklonku letošního roku. ■

Ing. arch. Viktor Šabík

(*1969 v Nitre)

Roku 1993 absolvoval Fakultu architektury na Slovenské technické univerzitě v Bratislavě. Je spoluzakladatelem ateliéru Barak architekti, Nitra, v roce 2004 se stal členem Správy rady Centra komunitního rozvoje a od roku 2008 je viceprezidentem asociace WONDERLAND, která sídlí ve Vídni a sdružuje evropské architektonické kanceláře. Mezi jeho nejvýznamnější realizace patří Městská sportovní hala v Nitre nebo relaxační centrum na sídku Mojmirovce. Šabíkův projekt nitranského podniku Cyberclub Subterra byl roku 2004 zařazen vyhledávačem Yahoo! mezi desítku nejstřívkových internetových café na světě.

Nová polyfunkční budova byla zasazena do průhledy mezi dvěma domy v nově vznikajícím městském bloku (nahore). Nahlédne v ni kanceláře (vlevo) i byty, jež disponují střechními terasami (dole).

